

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 02.10.2023

§ 95

Valtuustoaloite: Pienydinvoiman hyödyntämisen mahdollisuuksien selvittäminen Lahdessa

1345/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnittelujohtaja Petri Honkanen p. 050 559 4160 (30.9.2023 asti)

Toimitusjohtaja Jouni Haikarainen, Lahti Energia Oy, p. 040 709 5690

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi käsitellyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 25.09.2023

§ 317

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi käsitellyksi.”

Perusteluosa

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ym. 13.3.2023:

”Tarvitsemme varmaa ja turvallista energiaa. Fossiiliset, poliittisesti riskialttiit energianlähteet ovat perinteisesti hallinneet sähkön ja lämmön tuotantoa. Sarjatuotettuja pienreaktoreita kehitetään tulevaisuuden energiantuotantoon. Niitä voitaisiin turvallisesti sijoittaa nykyistä lähemmäs kaupunkien keskustoja sähkön ja lämmön tuottamiseksi.

Selvitys pienreaktoreiden hyödyntämismahdollisuuksista ja sopivista sijainneista tulisi aloittaa heti. Etupainotteisuus houkuttaisi ydinvoima-alan yrityksiä tekemään yhteistyötä kaupungin kanssa ja mahdollisesti rakentamaan reaktorin Lahteen. Lahden LUT-yliopisto suunnittelee jo nyt Lappeenrantaan mikro reaktoria. Tämän osaamisen hyödyntäminen voisi olla osa prosessia Lahdessa.

Pienydinvoiman edistäminen tukisi sekä Lahden teollisuuskaupunki-imagoa että hiilineutraaliustavoitetta. Uskottava selvitys osoittaisi Lahden pitkänäköisyyden jännitteisyyden energiapolitiikan varmassa ja turvallisessa tuottamisessa. Lisäksi olisimme eturintamassa rakentamassa energiaomavaraista Suomea.

Ehdotamme, että Lahden kaupunki selvittää pienreaktoreille soveltuvia sijainteja Lahdessa ja kuntalaisten mielipidettä pienydinvoiman hyödyntämisestä sähkön ja lämmön tuotannossa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lahti Energia Oy on toiminut osarahoittajana joulukuussa 2022 valmistuneessa VTT:n laatimassa tutkimusraportissa, joka selvitti pienreaktorin toteuttamismahdollisuuksia kaukolämmön tuotannossa.

Projektissa selvitettiin näkökantoja mahdolliseen pilottiprojektiin ydinenergian käytöstä kaukolämmön tuotantoon kyselyn, haastattelun sekä kirjallisuusselvityksen keinoin. Ydinenergian käyttö kaukolämmön tuotannossa nähtiin mahdollisuutena laajentaa tuotantopalettia tavalla, joka voi olla suorituskyvyn, ympäristövaikutusten ja taloudellisuuden kannalta houkutteleva.

Haasteina nähtiin kokemuksen puute ja tulevan säätelyn epävarmuus sekä soveltuvan teknologian matala kypsyyssaste. Suomalainen teknologiakehitys vaatii sitoutumista ja panostuksia, mutta mahdollistaisi kotimaisiin tarpeisiin soveltuvat laitokset. Tuontiteknologiaa tulee kaupallisesti saataville muutaman seuraavan vuoden aikana, jos on tullakseen. Mikäli teknologiat kypsyvät niin että kaupallisetkin lupaukset pitävät, pystyy keskikokoinen suomalainen kunnallinen energiayhtiö periaatteessa investoimaan itselleen kokoluokan 50–100 MWth ydinkaukolämpölaitoksen.

Tarve nykyisten laitosten korvausinvestoinneille vaihtelee energiayhtiöiden kesken, mutta 2030-luvulla pitäisi useassa suomalaisessa kunnassa korvata nykyistä kapasiteettia. Tämä asettaisi kunnianhimoisen aikataulun pilottiprojektille, jotta ydinenergiasta muodostuu vakavasti otettava vaihtoehto näille korvausinvestoinneille.

Lahti Energia Oy yhdessä Lahden kaupungin kanssa seuraa aktiivisesti päästöttömän energiaan liittyvien ratkaisujen teknistä ja lainsäädännöllistä

kehitystä. Kehityksen saavuttaessa taloudellisesti kestävä tason on mahdollista soveltaa ratkaisua kaukolämmön ja sähkön tuotantoon. Tämän hetken käsitys on, että se voisi olla mahdollista nykyisten perustuotantolaitosten käyttöään loppuessa, aikaisintaan 2030-luvun loppupuolella.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -